

והנה ביארנו במקו"א (קובץ תורתי בקרבם חנוכה תשסב) שמצד תקנת חנוכה היה ראוי להתחייב בהלל גם בלילה, אלא שאין זמן אמירת ההלל אלא ביום מעצם עניינו כדילפינן מקראי [משום שאין הלילה זמן פרסום והילול]. אמנם ההודאה ששייך לאמרה גם בלילה, אזי חלה עליו חובת ההודאה בחנוכה גם בלילה, ונתבאר שם שאין ההודאה שהודה ביום פוטרת את חובת ההודאה של הלילה, ולפי"ז ביארנו שם שחייב כל אדם להתפלל או לאכול סעודה ולברך ברכת המזון בכל יום ובכל לילה מימות החנוכה כדי לומר על הניסים שהיא קיום תקנת ההודאה, שצריכה להיאמר בתוך ברכת הודאה.

ולפי מה שנתבאר כאן שכל הפטור של נשים בהלל בחנוכה מצד מ"ע שהז"ג הוא משום שזמן ההלל הוא רק ביום, אם כן במצוות ההודאה שמצוותה בין ביום ובין בלילה וודאי שנשים חייבות משום שאף הן היו באותו הנס, ולפי זה אף שהנשים פטורות מתפילת ערבית כדאיתא במשנה ברורה (סימן קו ס"ק ז) אולם מצד חובת על הניסים חייבות הן להתפלל בחנוכה גם תפילת ערבית, או שיאכלו פת ויברכו ברכת המזון כדי לומר בה על הניסים.

אוצר החכמה

אוצר החכמה

מדליק נרות חנוכה בחלון באיזה צד מדליק

המדליק נרות חנוכה בחלון לא נתפרש בפוסקים באיזה צד יניח הנרות, ונראה דלכתחילה יניחם באמצע החלון, כי המרכז הוא המקום החשוב ביותר, וכדמצינו בארון ומזבח שמקומם באמצע ועיין מנחות צח: 'מכאן שאמצעי משובח'. [אלא שבפתח הבית אי אפשר להדליק באמצע שהרי הוא מקום מעבר]. אכן אם אי אפשר להניחם באמצע החלון, פשוט שצריך להניחם בצד ימין שהוא הצד החשוב.

ויש להביא ראיה לזה מדברי המשנה (יומא מג:): 'בכל יום כהנים עולין במזרחו של כבש ויורדין במערבו, והיום כהן גדול עולה באמצע ויורד באמצע'. ובגמרא (שם מה.) – 'דאמר מר כל פינות שאתה פונה לא יהו אלא דרך ימין למזרח. והיום עולה באמצע יורד באמצע – מאי טעמא משום כבודו דכהן גדול'. וברש"י – 'משום כבודו – להראות חשיבותו וכו'.

והיינו דבכל יום שיש כהנים עולין וכהנים יורדים, והכבש משמש הן לעליה והן לירידה ואי אפשר לילך באמצע, בזה אמרינן כל פינות שאתה פונה לא יהו אלא דרך

אוצר החכמה

1234567

ימין. אבל הכהן הגדול שבאים להראות חשיבותו, עולה ויורד באמצע, הרי מבואר להדיא שהאמצע הוא מקום חשוב יותר מצד ימין.

והטעם פשוט כי האמצע שהוא המרכז הוא המקום המכובד ביותר, ויש להוסיף עוד כי כשמונח במרכז הרי הוא נחשב כאילו מונח על כל שטח המקום, מה שאין כן כשמונח בצד ימיו מצטמצם מקומו לצד זה בלבד. והבו.

אוצר החכמה

1234567

1234567

אוצר החכמה

1234567

הדפסה ברזולוציית מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה

בן מלך - חנוכה מינצברג, נתן יהודה לייב בן אלימלך עמוד מס': 126 הודפס ע"י אוצר החכמה